

Protokół nr XXXIV

Uroczysta Sesja Rady Miejskiej Wrocławia

24 czerwca 2026 rok

godz. 12.00

Sala Wielka Starego Ratusza

Sesja trwała od 12.00 do 13.35.

Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz

Sikora: Dzień dobry! Przed nami uroczysta sesja Rady Miejskiej Wrocławia. Dziś, 24 czerwca 2026 roku. Zwykle radni spotykają się w Nowym Ratuszu, w Sali Sesyjnej, ale w czasie takich uroczystych wydarzeń, jak ta dzisiejsza, spotykamy się właśnie tutaj, w Starym Ratuszu. Bardzo proszę o zajęcie miejsc tych, którzy gdzieś szukają swojego miejsca. Rozumiem, że mniej więcej wszyscy się odnaleźli. Szanowni Państwo, proszę o powstanie. Za chwilę orkiestra Komendy Wojewódzkiej Policji odegra hymn państwowy, a następnie zostanie odegrany hejnał Wrocławia. Hejnał zagra dla Państwa hejnalista wrocławski, Pan Tadeusz Nestorowicz.

[red. – Odegrano hymn państwowy oraz hejnał Wrocławia]

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, otwieram uroczystą sesję Rady Miejskiej Wrocławia. Witam serdecznie wszystkich przybyłych na naszą uroczystość gości. Szczególnie witam te wszystkie osoby, które Rada Miejska Wrocławia i Prezydent Wrocławia uhonorowali tegorocznymi nagrodami. Witam

obecną na naszej sali Panią Premier Hannę Suchocką. Witam serdecznie. Witam Posłów i Senatorów oraz reprezentantów administracji rządowej i samorządowej różnych szczebli. Witam reprezentantów władzy sądowniczej. Witam członków wrocławskiego korpusu konsularnego. Witam obecnych na naszej sesji Księży Biskupów oraz reprezentantów różnych wspólnot wyznaniowych. Witam Panie i Panów Rektorów wrocławskich uczelni. Witam obecnych reprezentantów służb mundurowych. Witam wreszcie gospodarza naszego miasta, Prezydenta Wrocławia, Pana Jacka Sutryka. Witam Wiceprezydentów, witam Pana Skarbnika i szczególnie serdecznie witam Radnych Rady Miejskiej Wrocławia. Witam Honorowych Obywateli Wrocławia. Witam wreszcie wszystkich przybyłych na naszą sesję gości oraz mieszkańców, którzy uczestniczą w wydarzeniu dzięki transmisji internetowej.

Jak co roku dzisiejsza sesja Rady Miejskiej Wrocławia ma charakter uroczysty, a to z wielu względów. Ten dzień jest jak co roku wydarzeniem szczególnym dla tych z Państwa, którzy zostali wyróżnieni przez Radę Miejską, przez Prezydenta, przez miasto Wrocław, jak i jest szczególnym świętem dla nas wszystkich.

Ukształtowana od wielu lat tradycja nakazuje, aby w dniu dzisiejszego święta, Święta Wrocławia, wręczone zostały najważniejsze wyróżnienia i nagrody.

Autorem dyplomów dla laureatów jest profesor Przemysław Tyszkiewicz z Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Proszę teraz o zabranie głosu Prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka.

Prezydent Wrocławia Jacek Sutryk: Szanowne Panie Przewodniczące! Muszę się Państwu przyznać, że na ten rok, na ten dzień zawsze czekam z takim dużym utęsknieniem, bo to możemy w dniu naszego patrona, Świętego Jana, spotkać się naszą całą wrocławską rodziną. Piękna pogoda. Myślę, że ma w tym zasługę Pan Ambasador Kwiatkowski, który po prostu z Watykanu przywiózł troszeczkę tego rzymskiego słońca. Szanowna Pani Premier, Panie Ambasadorze, Ekscelencjo, Księżu Arcybiskupie, Panie

Generale, Panowie Profesorzy, Magnificencje, Koleżanki, Koledzy Radni! Cieszę się, że widzę dzisiaj także radnych i przewodniczących poprzednich kadencji. Są wreszcie z nami przedstawiciele środowisk sportowych, artystycznych. Ci wszyscy, którzy na co dzień w sposób szczególny służą naszej wspólnotcie, naszemu miastu. Bardzo się cieszę, że wszyscy Państwo znaleźliście czas, aby wspólnie właśnie w tym pięknym miejscu, we wrocławskim Starym Ratuszu, w Sali Wielkiej tego Ratusza, żebyśmy mogli wspólnie świętować Wrocław.

No właśnie, spotykamy się w dniu naszego patrona, Świętego Jana, by z jednej strony podsumować to wszystko, co udało nam się zrobić, a za czym stoi wysiłek całej naszej – to chciałbym podkreślić – całej naszej wspólnoty Wrocławianek i Wrocławian, a z drugiej strony chciałbym podziękować tym, bez których Wrocław nie byłby takim miastem, takim miejscem na Ziemi, czy też sięgając po słowa naszego Honorowego Obywatela Normana Davisa, nie byłby tak wyjątkowym mikrokosmosem. Jaki zatem, Moi Drodzy, jest Wrocław dzisiaj, Iunius Anno Domini 2026? Gdy rozpoczynałem prezydenturę w 2018 roku, Wrocław miał budżet na poziomie 4 500 000 000 PLN. Po ostatnich zmianach budżetowych, przyjętych na ostatniej sesji Rady Miejskiej Wrocławia, wydatki naszego miasta w tym roku przekroczyły już poziom 10 000 000 000 PLN. Trzeci dzień trwa we Wrocławiu największa konferencja psychologiczna na świecie, która zgromadziła tysiące uczestników i wybitne postacie tej właśnie dyscypliny, jak choćby profesora Roberta Cialdiniego. W zeszłym tygodniu odbyło się w naszym mieście jedno z największych forów biznesowych, które robiliśmy wspólnie z samorządem województwa, któremu na ręce Pana Marszałka Michała Rado chciałbym bardzo serdecznie podziękować za całokształt współpracy, ale także za to, że możemy właśnie choćby poprzez takie wydarzenia, jak ten ABSL Summit budować potęgę gospodarczą Wrocławia i Dolnego Śląska. Na tej bowiem tylko jednej platformie są firmy, które tworzą blisko 70 tysięcy miejsc pracy we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku w obszarze R&D, IT czy też nowoczesnych technologii.

Przedwczoraj wreszcie podczas forum Polska–Tajwan dowiedzieliśmy się, że Wrocław, Miękinia, Dolny Śląsk, Aglomeracja Wrocławska zostały wybrane jako miejsce największej od dekad inwestycji. Ten prowadzony oczywiście przez Rząd Polski projekt nie byłby możliwy bez aktywnego uczestnictwa naszych samorządów. Docelowo, Moi Drodzy, mówimy o potencjale blisko 40 tysięcy nowych miejsc pracy w obszarze produkcji podzespołów i komponentów elektronicznych dla znanych światowych marek. Oznacza to również w ciągu najbliższej dekady miliardy dolarów, które zostaną tutaj właśnie w Aglomeracji Wrocławskiej, na Dolnym Śląsku zainwestowane. Myślę, że – tak jak się nad tym zastanawiam – to że tę decyzję gospodarczą biznesową można porównać jedynie do tych decyzji podejmowanych wiele lat temu przez koreańskie firmy, które zdecydowały się lokować swoje przedsięwzięcia tutaj właśnie na terenie Aglomeracji Wrocławskiej. No i znowu ten wybór naszej Aglomeracji, naszych samorządów dla tak strategicznej inwestycji zdaje się potwierdzać te rankingi, o których bardzo często mówimy. Rankingi i zestawienia, które są przygotowywane przecież nie przez nas, a przez niezależne oraz uznane instytucje, jak choćby Oxford Economics czy Financial Times, mówię tutaj o tym zestawieniu European Cities and Regions of the Future, które wskazuje Wrocław jako najlepsze europejskie miasto średniej wielkości.

W zeszły wreszcie piątek 29 kolejnych wrocławskich restauracji zostało wyróżnionych w przewodniku Michelin, a dwie pierwsze, Moi Drodzy, otrzymały po raz pierwszy gwiazdki. Jak mówią organizatorzy tego przedsięwzięcia, Wrocław właśnie w tej dziedzinie, w dziedzinie gastronomii jest absolutnym liderem i poczynił w ostatnim roku największy w Polsce postęp.

Wczoraj wreszcie miałem przyjemność być na forum gospodarczym kobiet [red. – Wrocławskie Forum Kobiet], które było organizowane przez Zachodnią Izbę Gospodarczą, podczas którego pół tysiąca Wrocławianek i Dolnoślążaczek rozmawiało o sile kobiet we współczesnym

świecie i dynamicznie zmieniającym się środowisku oraz pozycji kobiet jako liderek naszych wspólnot.

Teraz spójrzmy, proszę, przez moment wspólnie na Wrocław.

Od 2019 roku realizujemy, Moi Drodzy, największy w historii miasta oraz jeden z największych w Polsce, ale i tej części Europy, program inwestycyjny w transport publiczny. To między innymi zakup i remonty tramwajów oraz wymiana floty autobusowej. To remonty sieci torowej i elektrycznej. To oprojektowanie wreszcie pierwszej w powojennej historii Wrocławia nowej zajezdni tramwajowej, której realizacja pochłonie najprawdopodobniej blisko 1 000 000 000 PLN. To budowa dzisiaj nowej linii tramwajowej na Swojczyce, to rozpoczęliśmy. A za chwilę również budowa nowych linii tramwajowych na Maślice, na Jagodno, na Klecinę, na Borowską, Nowe Żerniki, a także przygotowania do wytyczenia trasy autobusowo-tramwajowej na Psie Pole. Łączna wartość tylko tych inwestycji to ponad 3 000 000 000 PLN. Jeszcze wczoraj na lotnisku odebraliśmy pierwszy z 21 nowych autobusów elektrycznych, które zakupiliśmy w ubiegłym roku. A równocześnie tego samego dnia w tym samym miejscu na lotnisku podpisaliśmy kontrakt na zakup kolejnych 20 autobusów elektrycznych, które przyjadą do nas na przełomie roku 2027 i 2028. Razem z dokonanymi wcześniej zakupami oznacza to prawie 500 nowych autobusów na ulicach naszego miasta.

Nasze MPWiK, plan inwestycyjny naszego Przedsiębiorstwa Wodno-Kanalizacyjnego to ponad 1 000 000 000 PLN. O tym rozmawialiśmy w zeszłym tygodniu na spotkaniu z zarządem i załogą, dziękując im za to, co dla nas robią.

Lotnisko. Poza trwającą rozbudową infrastruktury lotniskowej, tej związanej z obsługą operacji lotniczych, będziemy rozbudowywać sam terminal. Tylko bowiem w ostatnim roku nasze lotnisko obsłużyło rekordową liczbę ponad 5 milionów pasażerów. Zostało to znowu dostrzeżone. Wczoraj w Pradze Prezes Przywara odebrał prestiżową nagrodę w kategorii portów obsługujących właśnie do 5 milionów

pasażerów rocznie. Specjaliści, eksperci tej branży zwykli mówić o tym wyróżnieniu, że jest to swego rodzaju lotniczy Oscar. Cieszymy się i gratulujemy.

Tylko w ostatnim czasie w ramach naszego programu *Wrocław na Dobrej Drodze* wyremontowaliśmy 60 ulic za ponad 100 000 000 PLN. A blisko 140 większych i mniejszych zadań drogowych znajduje się obecnie w fazie bądź realizacji, bądź fazie projektowania. Wśród nich tak znaczące, jak Aleja Północna czy przebudowa ulic Zwycięskiej i ulicy Buforowej. Wrocław Anno Domini 2026 to prawie tysiąc zadań budowlanych i remontowych w naszych placówkach edukacyjnych. Już za chwilę, 1 września po wakacjach, dzieci i młodzież z południa Wrocławia po raz pierwszy usłyszą dzwonek szkolny w nowo wybudowanym Zespole Szkolno-Przedszkolnym przy ulicy Zwycięskiej. To najdroższa nasza inwestycja edukacyjna w powojennym Wrocławiu, 100 000 000 PLN. I mówię o tym bardzo wprost. To najnowocześniejsza szkoła, nie tylko w Polsce, ale w tej części Europy dla 1200 dzieci. A podobną szkołę za chwilę będziemy projektować na Nowych Żernikach. Ale to, Moi Drodzy, nie wszystko, bo do końca roku przebudujemy i rozbudujemy szkołę przy ulicy Gorlickiej. Rozpoczęliśmy budowę sali sportowej przy ulicy Prostej/Pawłowa. Za chwilę rozpoczniemy budowę sali sportowej przy VIII Liceum, przebudowę i rozbudowę III Liceum, VI Liceum. Wreszcie Szkołę Podstawową przy ulicy Wandy. Znamie mnie, długo mógłbym wymieniać kolejne inwestycje. Tak samo ważni są dla nas ludzie wrocławskiej edukacji – nauczyciele, pedagodzy, dyrektorzy, którym chciałbym bardzo serdecznie podziękować. Kończy się rok szkolny. To dobry moment, aby ludziom wrocławskiej edukacji, naszym nauczycielom, pracownikom administracji, naszym dyrektorom, podziękować za ten ich codzienny trud wykonywany każdego dnia. Moi Drodzy, Wrocław to również prawie 90 zrealizowanych w ostatnim czasie i zrewitalizowanych wnętrz podwórzowych i ponad 400 zrewitalizowanych kamienic.

To wreszcie 124 tony żywności, którą wyprodukowaliśmy na pierwszej w Polsce Miejskiej Farmie, którą realizujemy wspólnie z Uniwersytetem Przyrodniczym.

Wrocław to wreszcie pierwszy rezerwat przyrody „Las Pilczycki”. A musimy pamiętać, że jednocześnie przygotowujemy się i podjęliśmy starania, aby kolejny niezwykle duży obszar, ponad 800 hektarów, stare pola irygacyjne stały się kolejnym rezerwatem przyrody.

A w zeszłym tygodniu od Agencji Imienia Wojskowego po latach starań pozyskaliśmy prawie 8 hektarów przy ulicy Zwycięskiej na kolejny miejski park. A za chwilę, myślę, że podpiszemy akt notarialny na Park Henrykowski.

Wspólnie budujemy także bezpieczny i solidarny Wrocław. Już za chwilę otworzymy Centrum dla osób dorosłych w spektrum autyzmu przy ulicy Morawskiej [red. – Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne]. I te osoby i ich rodziny zostaną w tym miejscu we właściwy sposób zaopiekowane. Dumny jestem i chciałbym bardzo serdecznie podziękować Straży Miejskiej, Policji, Straży Pożarnej, wszystkim organizacjom ochotniczym, wszystkim organizacjom społecznym, z którymi możemy wspólnie podnosić poziom tego fizycznego bezpieczeństwa naszych mieszkańców i dbać o spokojną ich codzienność w sytuacji przecież występowania wielu zagrożeń.

Wrocław to wreszcie wspólna troska o ludzi pracy – tu patrzę na Pana Przewodniczącego Kimso – bo właśnie to zadanie realizujemy z reprezentatywnymi centralami związkowymi i z „Solidarnością”, i z OPZZ-em. I za to, Panie Przewodniczący, za ten dialog, za ten dialog w mieście dialogu i mieście spotkań chciałbym bardzo serdecznie podziękować. Za to, że możemy też dawać przykład innym, o tym Pan Przewodniczący bardzo często mówi.

Wspólnie budujemy również akademicki Wrocław, wzmacniając markę wrocławskich uczelni. Razem z tymi uczelniami, których Rektorów raz jeszcze chciałbym bardzo serdecznie przywitać, myślimy o bardzo

ambitnych kolejnych projektach, jak choćby Europejska Agencja Kosmiczna.

Ale Wrocław to przede wszystkim ludzie. To przede wszystkim ludzie. To silna, mądra i dumna ze swojego miasta wspólnota. Przekonuję – teraz będzie taki wątek osobisty – przekonuję się o tym w takie dni jak dzisiejszy, podczas których w sposób szczególny honorujemy osoby zasłużone dla naszego miasta. Ale przekonuję się o tym także, a może przede wszystkim każdego dnia, od poniedziałku do niedzieli, a później znowu, od kolejnego poniedziałku do kolejnej niedzieli, i tak w kółko, uczestnicząc w setkach większych i mniejszych spotkań. Przekonuję się o tym, udzielając ślubu Wrocławianom, tych mam już na koncie 210. Przekonuję się o tym, wręczając medale za długoletnie pożycie małżeńskie naszym wrocławskim parom. Tych już wręczyliśmy tutaj ponad 2200. Przekonuję się wreszcie o tym, podczas moich indywidualnych spotkań w Ratuszu, tylko takich ostatnio odbyliśmy 230, a w przyszłym tygodniu szykuje się kolejnych 30. Przekonuję się wreszcie o tym, wręczając setki stypendiów sportowcom, artystom oraz uzdolnionej w wielu dziedzinach młodzieży. Przekonuję się o tym wreszcie podczas jubileuszy, na które jestem razem z Wami zapraszany, podczas otwartych wydarzeń, w których uczestniczę. Wreszcie przekonuję się o tym, chodząc każdego dnia ulicami miasta, gdzie co chwilę jestem miło zaczepiany rozmowami z mieszkańcami i turystami, którzy tak chętnie odwiedzają nasze miasto. Taki zatem jest Wrocław, oczywiście w telegraficznym skrócie, Anno Domini 2026. Takie właśnie miasto wspólnie dzisiaj budujemy, choć kontekst zewnętrzny nie jest do końca sprzyjający, ani obojętny dla tych wszystkich spraw: pogłębiająca się polaryzacja polityczna, wojna w Ukrainie. Cieszę się, że z nami jest dzisiaj Konsul Generalny Ukrainy, bo dzisiejsze Święto Wrocławia, poza nami tutaj urodzonymi, tymi, którzy wybrali jakiś czas temu Wrocław, świętuje także kilkadziesiąt tysięcy Ukraińców, którzy tutaj znaleźli schronienie, kiedy wybuchła pełnoskalowa wojna. O właśnie, ale pogłębiająca się polaryzacja, wojna w Ukrainie, wykorzystywanie także tych spraw w bieżącej polityce, a tym samym

dzielenie Polaków, czasami wzmacnianie różnych narodowych fobii, ale także brak wielu rozwiązań prawnych, sprzyjających dynamicznemu rozwojowi samorządu. Czasami, a nawet często, niewystarczające finansowanie niektórych zadań czy wręcz niechęć, którą ja i inni samorządowcy obserwujemy u części środowisk wobec w ogóle samej idei samorządności. To może wszystko dzisiaj niepokoić. Ale mimo wszystko i mimo tego konsekwentnie realizujemy naszą wizję rozwoju miasta. Choć znowu – i chcę o tym powiedzieć właśnie w tym miejscu i właśnie dzisiaj – pojawiają się także różne radykalne, często na szczęście niewielkie grupy pseudoobywatelskie, niemające lub posiadające minimalny mandat społeczny, które w radykalny sposób głoszą różne partykularne postulaty swoich członków. Głoszone przez nie hasła i stosowane metody działania, chcę powiedzieć, nie mają kompletnie nic wspólnego ze społeczeństwem obywatelskim. Takie przynajmniej, jakie ja znam, jakiego ja się uczyłem i doświadczałem. Nie mają też nic wspólnego z samą ideą polis. Ideą, która przyświecała przecież tworzeniu się miast jako miejsc uwspólniania interesów ich mieszkańców, szukania wspólnego mianownika, nawet jeżeli ten wspólny mianownik był często najmniejszym, a nie największym wspólnym mianownikiem. Bardzo często jedynym motywem działania tych osób i grup jest chęć po prostu przejęcia władzy. W tym zakresie również – chcę powiedzieć to bardzo mocno – również musimy budować odporność naszej wspólnoty. Wracając konsekwentnie do tej mi bardzo bliskiej i mam nadzieję, że nam wszystkim bardzo bliskiej pierwotnej idei polis. Rozumianej nie tylko jako miasto, ale przede wszystkim jako wspólnota obywateli, owszem, ale wspólnota polityczna, miejsce, gdzie obywatele uczestniczą w rządzeniu i podejmowaniu decyzji publicznych, ale – i to jest niezwykle ważne, co jest po przecinku – ale także biorą odpowiedzialność za swoje miasto i podejmowane decyzje. A propos decyzji. Pamiętajmy, ja będę pamiętał, chciałbym, żebyśmy wspólnie – tu zwracam się do Koleżanek i Kolegów Radnych – pamiętajmy, Moi Drodzy, że osoby mające silny mandat do sprawowania władzy samorządowej, to jest radni, prezydent,

muszą także czasami podejmować trudne decyzje. Muszą czasami podejmować także decyzje niepopularne. Muszą myśleć w naszym przypadku nie tylko o wydatkach, ale muszą myśleć także o dochodach, które zapewnią długookresowo finansowy dobrostan dla miasta i jego wspólnoty. I teraz, kończąc już powoli, władza, która nie będzie zdolna do takiego właśnie sposobu myślenia i takiego sposobu działania, władza, która będzie podatna na populizm, także ten populizm w wydaniu miejskim, będzie – i powiem to bardzo mocno – po prostu zagrożeniem dla przyszłości swojej wspólnoty, za którą w końcu wzięła odpowiedzialność. Wspólnoty dzisiaj, tu i teraz, a także, jak powiedziałem, przyszłości tej wspólnoty. I mówię to tutaj dzisiaj, stojąc podczas Świąt Wrocławia, przepełniony troską i odpowiedzialnością jako prezydent drugiej i ostatniej kadencji. Według mnie, głęboko w to wierzę, tylko w ten sposób można bowiem realizować tę arystotelesowską ideę eudajmonii czy, jak to woli, dobrego życia po prostu w mieście. Na koniec, żeby już nie było tak bardzo poważnie, choć to, co powiem, jest poważne. Chciałbym bardzo serdecznie pogratulować wszystkim tym, którzy za chwilę zostaną wyróżnieni. Chciałbym bardzo serdecznie podziękować Pani Premier, która dzisiaj przyjmie nasz zaszczytny tytuł Civitate Wratislaviensi Donatus. Bardzo serdecznie chciałbym pogratulować wszystkim już teraz, wszystkim innym wyróżnionym, których za chwilę tu będziemy wspólnie oklaskiwać. Chciałbym bardzo serdecznie podziękować wszystkim mieszkańcom za takie codzienne wsparcie, życzliwość, otwartość i za to, że razem możemy budować mądre, tolerancyjne i otwarte, ale także wspólne dla każdego miasto. Chciałbym również serdecznie podziękować Państwu Radnym, moim zastępcom, wszystkim dyrektorom, prezesom, wszystkim pracownikom naszych miejskich instytucji. Bez ich zaangażowania i tej ciężkiej pracy ich wszystkich wymienionych tutaj, których mam i w pamięci, i w sercu, bez nich wszystkich tego sukcesu naszego miasta z całą pewnością by nie było. Za wszystko Wam bardzo serdecznie dziękuję. I dalej: Ad gloriam urbis! Ku chwale miasta! Wszystkiego dobrego.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Bardzo dziękuję, Panie Prezydencie za te piękne i ważne słowa o naszym mieście, o Wrocławiankach i o Wrocławianach.

A my tymczasem, Szanowni Państwo, przystępujemy do części obrad związanej z przyznaniem tytułu **Honorowego Obywatela Wrocławia**.

W dniu 23 kwietnia tego roku Rada Miejska Wrocławia przyznała tytuł Civitate Wratislaviensi Donatus **Pani Hannie Suchockiej** – polskiej polityk, doktor habilitowanej nauk prawnych, pierwszej kobiecie na stanowisku Prezesa Rady Ministrów, wieloletniej Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej. A to wszystko za wybitne zasługi dla Polski i Europy oraz promowanie wartości, które są fundamentem tożsamości Wrocławia. Pozwólcie Państwo, że odczytam teraz kilka zdań przygotowanej laudacji.

Pani Hanna Suchocka jest prawniczką, polityczką, dyplomatką, nauczycielką akademicką. Urodziła się w 1946 roku w Pleszewie. Studia prawnicze ukończyła w roku 1968 na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Na tej samej uczelni w 1975 roku uzyskała stopień doktora nauk prawnych, a w 2015 roku doktora habilitowanego nauk prawnych. W latach 2015–2018 kierowała Katedrą Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Obecnie jest profesorem w Zakładzie Prawa Konstytucyjnego na Wydziale Prawa i Administracji na tymże Uniwersytecie.

W latach 1980–1985 i 1989–2001 sprawowała mandat posłanki na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. W 1982 roku znalazła się w gronie 12 posłów, którzy sprzeciwili się ustawie delegalizującej NSZZ „Solidarność”.

Jej działalność koncentrowała się na promowaniu wartości demokratycznych, praw człowieka oraz idei samorządności.

Pierwsza kobieta w historii Rzeczypospolitej Polskiej sprawująca urząd Prezesa Rady Ministrów w latach 1992–1993. Minister Sprawiedliwości

i Prokurator Generalny w rządzie Jerzego Buzka. Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej. W latach 1990–2016 była członkinią Europejskiej Komisja na Rzecz Demokracji przez Prawo, a od 2016 roku jest jej honorową przewodniczącą. Należy do grona współzałożycieli i członków Klubu Madryckiego, zrzeszającego wielu byłych przywódców państw i rządów z całego świata. Jest autorką licznych publikacji naukowych z zakresu prawa konstytucyjnego, ochrony praw człowieka, transformacji ustrojowej i dyplomacji papieskiej, a także książek *Rzymskie pasje: kościoły stacyjne Wiecznego Miasta* oraz *Ambasador u trzech papieży*.

Za działalność naukową i społeczno-polityczną wyróżniona licznymi tytułami, nagrodami i odznaczeniami. Doktor *honoris causa* Oklahoma University, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Instytutu Jana Pawła II przy Papieskim Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Odznaczona między innymi Wielkim Krzyżem Orderu Piusa IX, Orderem Orła Białego i francuską Legią Honorową. Laureatka Nagrody Jana Nowaka Jeziorańskiego.

W 2025 roku, ogłoszonym we Wrocławiu Rokiem Pojednania z okazji przypadającej wówczas 60. rocznicy wystosowania *Orędzia* biskupów polskich do biskupów niemieckich, włączyła się w obchody upamiętniające to wydarzenie. Jej obecność i zaangażowanie stanowiły istotne wsparcie dla Wrocławia w promowaniu idei dialogu, pojednania i odpowiedzialnej pamięci historycznej.

Pani Premier, serdecznie do nas zapraszam.

Honorowa Obywatelka Wrocławia Hanna Suchocka: Powiedziano, że dwa słowa mogę powiedzieć. Oczywiście krótko, bo czekamy na innych wyróżnionych. Proszę Państwa, padły tu dzisiaj słowa, że jestem współzałożycielką Klubu Madryckiego. Chciałam powiedzieć, że w dniu dzisiejszym odbywa się posiedzenie Klubu Madryckiego. Świątujemy

25-lecie założenia Klubu Madryckiego. Trudny był wybór, ale wybrałam Wrocław. Jestem tutaj dzisiaj z Państwem i dziękuję bardzo.

Proszę Państwa, jak słyhać po moim głosie, to moje dzisiejsze wyróżnienie jest oczywiście, przyjmuję z wielkim wzruszeniem.

Nie oczekiwałam tego. Kiedy pamiętam, pierwszy raz ta propozycja padła, to staliśmy w Kościele Świętego Stanisława w Rzymie akurat i tam, że tak powiem, na ten temat rozmawialiśmy. Ja wtedy mówiłam, że no, nie czuję się godna, ale Rada zdecydowała i oto stoję przed Państwem jako obywatelka Wrocławia.

I muszę powiedzieć, że przypomniały mi się dawne lata. Jak było powiedziane, urodziłam się w Pleszewie. Pleszew był w odległości stosunkowo bliskiej do Wrocławia i tak się zdarzało, że myśmy często z rodzicami przyjeżdżali do Wrocławia, ot po prostu zobaczyć, czym jest Wrocław – to były lata 60. – jak się zmienia i co się dzieje. Ja do dzisiaj, muszę powiedzieć, pamiętam, mam ten obraz zupełnie pustego placu w miejscu, gdzie teraz stoi Forum Muzyki [red. – Narodowe Forum Muzyki]. Ja wychodziłam z Hotelu Monopol, bo tam żeśmy czasami, jak było wielkie święto, szli na obiad i wychodziliśmy przed ten hotel i było takie puste pole. Jak ja dzisiaj jestem w Wrocławiu, to widzę, jak ten Wrocław się zmienił, jakie to jest wielkie, piękne, europejskie miasto. I dlatego dla mnie to wyróżnienie jest ważne.

Powiedziałabym właściwie takie trzy elementy. Próbowałam powiedzieć, dlaczego wracam do Wrocławia i dlaczego jestem tu z tym miastem w jakiś sposób związana, chociaż nie jestem Wrocławianką.

Po pierwsze – miasto dialogu. To zostało powiedziane. Stąd wyszło to zawołanie, że nie dzielimy, tylko szukajmy porozumienia ponad urazami i ponad podziałami. Tu Kardynał Kominek bardzo mocno, jakby, można powiedzieć, niezrozumiany przez wielu, przygotowywał to *Orędzie*, które ma tak historyczne znaczenie i które przez rok omawialiśmy i dyskutowaliśmy w różnych miejscach. Czułam się dumna, że zostałam przez Wrocławian włączona w to dzieło obchodzenia i przypominania

tej rocznicy. Dialog jest bowiem podstawowy. Bez dialogu nie zrobimy kroku dalej. To rozumie biskupi, to rozumiał Jan Paweł II.

Druga przyczyna to Edyta Stein. Edyta Stein, Wrocławianka. Edyta Stein, która jest w sobie kumulacją wielokulturowości, wieloreligijności. Urodziła się jako Żydówka w mieście niemieckim. My w tym momencie mamy ją jako świętą we Wrocławiu, który jest miastem polskim. Stała się katoliczką, a Jan Paweł II zrobił ją współpatronką Europy właśnie dlatego, że chciał pokazać na złożoność i trudność w porozumiewaniu się, ale zarazem możliwość poszukiwania dialogu. I Edyta Stein jest takim patronem, symbolem, który powinien nam w trudnych momentach historycznych przypominać, że warto czasami zrobić krok nad urazami. No i trzecia rzecz, ta już współczesna. Wrocław mnie przyciąga muzyką. Państwo możecie mnie czasami widzieć tutaj na licznych koncertach. Śledzę dobrze, zawsze dokładnie, co się dzieje w Narodowym Forum Muzyki, jakie są premiery w Operze Wrocławskiej. I jak tylko jest możliwość, przyjeżdżam do Wrocławia, bo jest to miasto, ważny punkt muzyczny na mapie moich wędrówek muzycznych po Polsce i po świecie. I dlatego jestem dumna i cieszę się, że mogę teraz, jakby, można powiedzieć, jako Honorowa Obywatelka Wrocławia, bardziej jeszcze przeżywać tę moją obecność i wspólnotę z Wrocławiem. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Dziękuję. Pani Premier, bardzo dziękuję. Te elementy, które Pani zauważyła i wypowiedziała o naszym mieście, my je na co dzień też dostrzegamy i też są one dla nas powodem do dumy i dalszego działania na rzecz rozwoju naszego miasta. Bardzo serdecznie jeszcze raz gratuluję i dziękuję.

A my tymczasem przystępujemy do kolejnej części obrad, w której zostaną przedstawieni i uhonorowani laureaci **Nagrody Wrocławia**. Nagrodę tę Rada Miejska Wrocławia przyznaje osobom i instytucjom

za całokształt ich pracy na rzecz miasta. W dniu 23 kwietnia tego roku Rada Miejska postanowiła o przyznaniu pięciu Nagród Wrocławia. Pierwszą z nich otrzymuje **Pan Andrzej Czamara** – Rektor Wyższej Szkoły Fizjoterapii we Wrocławiu, nauczyciel akademicki, profesor tytularny nauk medycznych i nauk o zdrowiu w uznaniu wieloletniego dorobku naukowego oraz zawodowego. Laudację odczyta Pani Radna Edyta Skuła. Zapraszam.

Radna Rady Miejskiej Wrocławia Edyta Skuła: Pan Andrzej Czamara to profesor nauk medycznych i nauk o zdrowiu, specjalista w dziedzinie fizjoterapii, nauczyciel akademicki. Założyciel i rektor Wyższej Szkoły Fizjoterapii we Wrocławiu oraz założyciel i wieloletni kierownik Centrum Rehabilitacji i Edukacji Medycznej we Wrocławiu.

Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, gdzie ukończył studia magisterskie z zakresu rehabilitacji ruchowej. Stopień doktora uzyskał w 2006 roku na Wydziale Rehabilitacji AWF w Warszawie, a doktora habilitowanego w 2012 roku w AWF im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. W 2020 roku otrzymał tytuł profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

W 1999 roku zainicjował powstanie Wyższej Szkoły Fizjoterapii we Wrocławiu, niepublicznej uczelni kształcącej fizjoterapeutów.

Początkowo pełnił funkcję kanclerza, a od 2010 roku jest rektorem tej uczelni. Od wielu lat jest także związany z Centrum Rehabilitacji i Edukacji Medycznej we Wrocławiu, w którym od 2018 roku kieruje, jako kierownik podmiotu leczniczego, łącząc praktykę kliniczną z wdrażaniem ujednoliconych modeli postępowania fizjoterapeutycznego.

Jego zainteresowania naukowe i zawodowe obejmują fizjoterapię w ortopedii i traumatologii narządu ruchu, ze szczególnym uwzględnieniem traumatologii sportowej. Specjalizuje się w rehabilitacji urazów więzadeł kolana, ścięgna Achillesa oraz stawu skokowego, ramiennego i łokciowego, a także w usprawnianiu pacjentów po złamaniach, endoprotezoplastyce oraz w leczeniu zachowawczym

choroby zwyrodnieniowej stawów obwodowych i kręgosłupa. Istotnym obszarem jego działalności jest także profilaktyka przeciążeń u dzieci i młodzieży uprawiających sport.

Jest autorem i współautorem kilkudziesięciu publikacji naukowych oraz promotorem i recenzentem prac doktorskich i habilitacyjnych. W latach 2009–2025 był konsultantem wojewódzkim w dziedzinie fizjoterapii dla województwa dolnośląskiego. Jest członkiem Zarządu Głównego i skarbnikiem Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej oraz kierownikiem Zespołu Tematycznego ds. Nauki Krajowej Izby Fizjoterapeutów. Był członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Fizjoterapii oraz Sekcji Biomechaniki Komitetu Mechaniki Polskiej Akademii Nauk. Współpracownik Europejskiego Towarzystwa Związków Medycyny Sportowej oraz Międzynarodowej Federacji Medycyny Sportowej. Zapraszam Pana po odbiór nagrody.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Nagrodę Wrocławia otrzymuje **Pani Barbara Królak-Olejek** – wybitna lekarka, specjalistka w dziedzinie pediatrii i neonatologii, związana z Uniwersytetem Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, twórczyni wiodącego ośrodka neonatologicznego w regionie, w uznaniu Jej wkładu w poprawę jakości opieki nad najmłodszymi pacjentami. Laudację odczyta Pani Radna Martyna Stachowiak. Zapraszam.

Radna Rady Miejskiej Wrocławia Martyna Stachowiak: Szanowni Państwo, Pani Barbara Królak-Olejek jest profesorem nauk medycznych, neonatologiem, pediatrą oraz specjalistką zdrowia publicznego. Kierownik Katedry i Kliniki Neonatologii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu oraz Kliniki Neonatologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza Radeckiego we Wrocławiu. Ukończyła Śląską Akademię Medyczną w Katowicach. Na tej samej uczelni w 1992 roku uzyskała stopień doktora nauk medycznych, a w 2008 roku doktora habilitowanego. Tytuł profesora nauk medycznych otrzymała

w roku 2020. Specjalizacje zawodowe zdobywała w zakresie pediatrii, neonatologii oraz zdrowia publicznego.

Doświadczenie kliniczne i naukowe zyskiwała początkowo na Górnym Śląsku, pracując w oddziałach i klinikach neonatologicznych oraz perinatologicznych. W 2011 roku związała swoją dalszą działalność zawodową z Wrocławiem. Od 2012 roku kieruje Katedrą i Kliniką Neonatologii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich, tworząc dzięki wsparciu władz Uniwersytetu Medycznego i Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego samodzielny ośrodek, zapewniający wysokospecjalistyczną opiekę noworodkom, w tym m.in. wcześniakom wymagającym intensywnego leczenia oraz noworodkom z wrodzonymi wadami rozwojowymi.

Jej działalność naukowa i kliniczna koncentruje się na opiece okołoporodowej, leczeniu noworodków w stanie ciężkim oraz żywieniu naturalnym niemowląt. Szczególne miejsce w prowadzonych przez nią badaniach zajmują zagadnienia laktacji, składu mleka kobiecego oraz wpływu czynników perinatalnych na stan zdrowia noworodków. Jest autorką i współautorką licznych publikacji naukowych, monografii oraz podręczników z zakresu neonatologii i pediatrii.

Współtworzyła Polskie Towarzystwo Konsultantów i Doradców Laktacyjnych, w którym do 2021 roku pełniła funkcję prezesa. Zasiada w Radzie Naukowej Centrum Nauki o Laktacji. Jest członkiem Europejskiego Towarzystwa Banków Mleka Kobiecego, Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego.

Za działalność naukową i kliniczną otrzymała m.in. Srebrny Krzyż Zasługi, Złoty Medal za Długoletnią Służbę oraz Odznakę Honorową Ministra Zdrowia „Za Zasługi dla Ochrony Zdrowia”. W 2026 roku została laureatką Konkursu 30 Kreatywnych Wrocławia w kategorii nauka/technologia. W imieniu Pani Profesor nagrodę odbierze córka, Pani Marta Krawczyk. Zapraszam Panią serdecznie po odbiór nagrody.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Nagrodą Wrocławia zostaje uhonorowana **Pani Katarzyna Nowak** – adiunkt w Instytucie Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk, badaczka zajmująca się bioróżnorodnością, zaangażowana w społeczne inicjatywy ochrony przyrody we Wrocławiu. Laudację odczyta Pani Radna Anna Kołodziej. Zapraszam.

Radna Rady Miejskiej Wrocławia Anna Kołodziej: Szanowni Państwo,

Pani Katarzyna Nowak jest doktorem habilitowanym nauk ścisłych i przyrodniczych, biologiem i antropologiem biologicznym, adiunktem w Instytucie Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży. Bada relacje między człowiekiem a środowiskiem przyrodniczym, angażuje się w działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej, jest liderką Grupy ds. Ochrony Bioróżnorodności.

Urodziła się we Wrocławiu, gdzie spędziła dzieciństwo, a następnie mieszkała w Stanach Zjednoczonych. Stopień doktora antropologii biologicznej uzyskała na University of Cambridge, a doktora habilitowanego na Uniwersytecie Warszawskim. Doświadczenie naukowe zdobywała w renomowanych ośrodkach badawczych, m.in. Princeton University, Durham University, University of Free State w Republice Południowej Afryki oraz University of Alberta w Kanadzie.

W latach 2002–2017 prowadziła badania terenowe głównie w Afryce, m.in. na Zanzibarze, w Tanzanii oraz w Republice Południowej Afryki.

Od 2018 do 2021 roku pracowała w Yukonie, gdzie m.in. współtworzyła program edukacji w zakresie ochrony środowiska, który integrował wiedzę zachodnią z doświadczeniami rdzennych społeczności. Okres ten stanowił bardzo istotny element jej doświadczenia zawodowego. W 2021 roku wróciła do Polski i podjęła pracę w Białowieskiej Stacji Geobotanicznej Uniwersytetu Warszawskiego, a następnie w Instytucie Badań Naukowych Polskiej Akademii Nauk w Białowieży.

Jej działalność naukowa obejmuje badania nad zachowaniem ssaków i społeczno-ekologicznymi uwarunkowaniami ochrony przyrody,

w tym konfliktami na styku człowiek i dzika przyroda oraz wpływem zmian środowiska na funkcjonowanie lokalnych społeczności.

Równolegle angażuje się w inicjatywy obywatelskie na rzecz ochrony środowiska naturalnego. Wspiera działania prowadzące do zachowania terenów zielonych, w tym m.in. Lasu Mokrzańskiego, a także inne przedsięwzięcia służące ochronie bioróżnorodności w przestrzeni miejskiej. We współpracy z Międzynarodową Organizacją 500 Women Scientists współtworzyła Gage – największy na świecie katalog kobiet oraz osób o zróżnicowanej tożsamości płciowej, działającej w obszarze STEEM(nauka, technologia, inżynieria, matematyka i medycyna) mający na celu zwiększenie widoczności oraz zapewnienie równego dostępu do kariery naukowej.

W 2026 roku jako pierwsza Polka została laureatką nagrody Planet Earth Award, czyli międzynarodowego wyróżnienia, które honoruje osoby, które działają na rzecz ochrony życia na Ziemi, łącząc badania naukowe z ogromnym zaangażowaniem społecznym.

Zapraszamy po odbiór nagrody.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Przed nami, Szanowni Państwo, wręczenie kolejnej Nagrody Wrocławia, którą otrzymuje **Pan Tomasz Wójcik** – wybitny działacz opozycji demokratycznej Wrocławia i Dolnego Śląska w okresie PRL, przewodniczący dolnośląskiej „Solidarności” w latach 1990–1998, w uznaniu wieloletnich zasług w działalności związkowej i społecznej. A laudację odczyta Pan Radny Robert Pieńkowski. Zapraszam.

Radny Rady Miejskiej Wrocławia Robert Pieńkowski: Pan Tomasz Wójcik to doktor nauk chemicznych, nauczyciel akademicki, działacz opozycji demokratycznej w PRL, członek NSZZ „Solidarność”, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, współzałożyciel Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta we Wrocławiu.

Urodził się w 1945 roku w Gądkowie Wielkim. Po ukończeniu I Liceum Ogólnokształcącego w Legnicy rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej, gdzie w 1980 roku uzyskał stopień doktora nauk chemicznych. Równolegle prowadził działalność dydaktyczną jako nauczyciel akademicki.

W 1968 roku został aresztowany i skazany na osiem miesięcy pozbawienia wolności za udział w wydarzeniach marca 1968 roku. Od 1980 roku angażował się w działalność NSZZ „Solidarność”. W okresie stanu wojennego był trzykrotnie internowany w ośrodkach odosobnienia w Nysie i Strzelinie oraz wielokrotnie zatrzymywany w trybie administracyjnym.

W 1980 roku był przewodniczącym Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” na Politechnice Wrocławskiej, a następnie trzykrotnie pełnił funkcję przewodniczącego Komisja Zakładowej NSZZ „Solidarność” na tej uczelni. Uczestniczył w niezależnym ruchu wydawniczym, publikując w latach 80. artykuły w piśmie bezdebitowym „Z Dnia na Dzień”.

Od 1984 roku do 1989 roku był członkiem Regionalnego Komitetu Strajkowego Region Dolny Śląsk, któremu przewodniczył w latach 1988–1989.

W latach 1990–1998 pełnił funkcję przewodniczącego Zarządu Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność”, aktualnie od trzech kadencji jest członkiem Prezydium Zarządu Regionu Dolny Śląsk. Jest jednym z dwóch delegatów uczestniczących we wszystkich dotychczasowych krajowych zjazdach delegatów Związku. Od 1990 roku jest członkiem Komisja Krajowej NSZZ Solidarność. W latach 1991–2015 reprezentował NSZZ „Solidarność” w Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie. W tym w latach 1991–2008 jako członek Rady Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy.

W latach 1997–2001 był posłem na Sejm Rzeczypospolitej, angażując się w prace związane z problematyką społeczną, pracowniczą i ustrojową, m.in. jako przewodniczący Komisja Skarbu Państwa, Uwłaszczenia i Prywatyzacji. Inicjator referendum uwłaszczeniowego z 1996 roku oraz zawieszenia krzyża w sali sejmowej.

Za swoją działalność opozycyjną, społeczną i publiczną, odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Wolności i Solidarności, Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości, Złotą Odznaką Honorową Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego, a także Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. Zapraszam Pana Doktora po odbiór nagrody.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, Nagroda Wrocławia wędruje do organizacji szczególnie bliskiej mi osobiście, gdyż od lat jestem honorowym krwiodawcą. Zatem nagrodę otrzymuje **Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa we Wrocławiu**, obchodzące jubileusz osiemdziesięciolecia, zajmujące szczególnie ważne miejsce w systemie ochrony zdrowia publicznego we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku. Laudację odczyta Pani Radna Magdalena Razik-Trziszka, Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia. Magdo, zapraszam Cię serdecznie.

Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Magdalena Razik-Trziszka:

Nagroda Wrocławia wędruje do Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa im. prof. dr hab. Tadeusza Dorobisza we Wrocławiu. Najważniejsza instytucja odpowiedzialna za krwiodawstwo i krwiolecznictwo na Dolnym Śląsku. Działa jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, którego zadaniem jest organizowanie, prowadzenie poboru krwi, przetwarzanie jej na preparaty krwiopochodne oraz zaopatrywanie szpitali i innych placówek medycznych w krew i jej składniki.

Początki krwiodawstwa w regionie sięgają czerwca 1946 roku, kiedy przy Szpitalu Polskiego Czerwonego Krzyża przy ul. Poniatowskiego we Wrocławiu utworzono ośrodek krwiodawstwa. Stacja przetaczania krwi we Wrocławiu była jedną z trzech pierwszych tego typu placówek w Polsce. Jej organizacją kierował prof. dr med. Zdzisław Jezioro, a zespół tworzyli pracownicy szpitala, wśród nich dr Tadeusz Dorobisz.

W 1951 roku kierowana przez Tadeusza Dorobisza Wojewódzka Stacja Krwiodawstwa uzyskała status samodzielnej jednostki odpowiedzialnej za pobieranie i przygotowanie krwi konserwowanej do celów klinicznych. W 1999 roku placówka została przekształcona w Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa we Wrocławiu, którego w 2006 roku nadano imię prof. dr hab. Tadeusza Dorobisza – pierwszego dyrektora stacji krwiodawstwa, wybitnego chirurga, profesora Akademii Medycznej we Wrocławiu.

W kolejnych dekadach Centrum rozwijało swoje zaplecze organizacyjne i technologiczne, dostosowując działalność do zmieniających się standardów transfuzjologii oraz potrzeb regionalnej ochrony zdrowia. Jako kluczowy element publicznego systemu krwiodawstwa odgrywa istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Wrocławia i Dolnego Śląska, także w sytuacjach nadzwyczajnych. Ważnym celem jego misji pozostają edukacja zdrowotna oraz promocja idei honorowego krwiodawstwa.

Oprócz stacjonarnej działalności we Wrocławiu oraz w oddziałach terenowych w Głogowie, Legnicy czy Lubinie, placówka organizuje akcje wyjazdowe z wykorzystaniem mobilnej stacji pobierania krwi, co pozwala docierać do mieszkańców również mniejszych miejscowości.

W uznaniu działań na rzecz promocji zdrowia Centrum zdobyło pierwsze miejsce w kategorii „Najlepsze działania CSR w dziedzinie promocji i profilaktyki zdrowia” podczas IV Międzynarodowego Forum Promocji i Profilaktyki Zdrowotnej Know Health w 2014 roku.

O odbiór nagrody Wrocławia dla Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa im. prof. Tadeusza Dorobisza we Wrocławiu poproszę Dyrektora, Pana Jacka Blicharskiego.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

A my tymczasem przystępujemy do trzeciej części obrad. Przed nami Odznaki Honorowe Wrocławia oraz medal Zasłużony dla Wrocławia.

O przedstawienie sylwetek laureatów poproszę Pana Dyrektora Tomasza Sikorę.

Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz

Sikora: Szanowni Państwo, Odznaka Honorowa Wrocławia „Wrocław z Wdzięcznością – Wratislavia Grato Animo”, to zaszczytne honorowe odznaczenie rangi samorządowej przyznawane za zasługi w działalności publicznej na rzecz rozwoju Wrocławia. Wyróżniamy trzy stopnie odznaki: Złotą, Srebrną i Brązową. Wyróżnienie nadaje Prezydent Wrocławia po zasięgnięciu opinii Konwentu Odznaki. Dodam, że autorem Odznaki jest prof. Jacek Dworski z Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Szanowni Państwo, odznakę honorową Wrocławia I stopnia, Złotą, otrzymuje **Pan Kazimierz Kimso** – działacz związkowy i społeczny, wieloletni przewodniczący Zarządu Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność”.

Od kilkudziesięciu lat aktywnie uczestniczy w życiu społecznym Wrocławia i Dolnego Śląska. Jego zaangażowanie publiczne jest nierozzerwalnie związane z ruchem NSZZ „Solidarność”.

W okresie transformacji ustrojowej i gospodarczej po 1989 roku brał udział w odbudowie i konsolidacji struktur „Solidarności” na Dolnym Śląsku.

Jako przewodniczący Zarządu Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność” koordynuje działania organizacji, inicjuje programy szkoleniowe oraz projekty podnoszące kompetencje działaczy związkowych.

Aktywnie uczestniczy w upamiętnianiu historii ruchu „Solidarność”.

Współorganizuje również ceremonie uhonorowania działaczy opozycji demokratycznej, w tym wręczania Medali „Niezlomni”, a także uroczystości związane z przekazaniem statuetek Solidariuszy,

przyznawanych osobom szczególnie zasłużonym w pielęgnowaniu dziedzictwa „Solidarności”.

Zapraszam Pana Kazimierza Kimso. Panie Prezydencie, proszę o wręczenie odznaczenia.

Odznakę Honorową Wrocławia I stopnia, Złotą, otrzymuje **Pan Adam Kwiatkowski** – dyplomata, urzędnik państwowy, samorządowiec, poseł na Sejm VII kadencji, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta w latach 2015–2022, szef Gabinetu Prezydenta 2015–2017.

W kwietniu 2022 roku został mianowany Ambasadorem przy Stolicy Apostolskiej, obejmując jednocześnie akredytację przy Suwerennym Zakonie Maltańskim.

W swojej misji nie tylko reprezentuje państwo polskie w relacjach dyplomatycznych, ale też wspiera inicjatywy kulturalne i historyczne o znaczeniu międzynarodowym. Szczególne znaczenie miało Jego zaangażowanie w przygotowanie obchodów 60. rocznicy wystosowania *Orędzia* biskupów polskich do biskupów niemieckich – realizowanych w 2025 roku w ramach wrocławskiego Roku Pojednania – które dzięki Jego wsparciu zyskało wymiar międzynarodowy.

Zapraszam Pana Adama Kwiatkowskiego. Panie Prezydencie, proszę o wręczenie odznaczenia.

Odznakę Honorową Wrocławia I stopnia, Złotą, otrzymuje **Pan Wojciech Tański** – generał brygady, lekarz, doktor habilitowany nauk medycznych, profesor Politechniki Wrocławskiej, specjalista w dziedzinie reumatologii, chorób wewnętrznych, medycyny prac oraz organizacji ochrony zdrowia wojska. Od 2015 roku komendant 4. Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką we Wrocławiu, jednej z najważniejszych wojskowych placówek medycznych w Polsce. Jako szef szpitala nadzoruje strategiczne kierunki rozwoju placówki, w tym realizację kluczowych inwestycji infrastrukturalnych. Jedną z najważniejszych było uruchomienie zintegrowanego bloku operacyjnego.

Jest autorem i współautorem publikacji z zakresu reumatologii oraz organizacji ochrony zdrowia, a także uczestnikiem projektów realizowanych we współpracy z ośrodkami akademickimi oraz instytucjami wojskowej służby zdrowia.

Zapraszam Pana Generała Wojciecha Tańskiego. Panie Prezydencie, proszę o wręczenie wyróżnienia.

Drodzy Państwo, przed nami wręczenie **Nagród Prezydenta Wrocławia**, przyznawanych przez Pana Prezydenta po zasięgnięciu opinii Komisji Nominacyjnej Rady Miejskiej osobom i instytucjom za ich działalność i osiągnięcia w mijającym roku. Autorem statuetek jest dr hab. Michał Staszczak, absolwent rzeźby i prorektor Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Szanowni Państwo, Nagrodę Prezydenta Wrocławia otrzymuje **Pan Piotr Alexewicz** – polski pianista młodego pokolenia, laureat wielu konkursów, w tym dwukrotnie Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina: w 2021 roku otrzymał nagrodę im. prof. Zbigniewa Drzewieckiego, w ubiegłym roku – pewnie wszyscy to Państwo pamiętają – w tej XIX edycji zdobył V nagrodę i Nagrodę Publiczności.

Pozycję na arenie międzynarodowej ugruntował, nie tylko występując na licznych festiwalach, ale odnosząc także sukcesy w prestiżowych konkursach, choćby zdobycie w 2025 roku II nagrody na Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym w Hilton Head Island w Stanach Zjednoczonych czy awans do półfinału XVII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego w Fort Worth, także w Stanach.

Artysta regularnie koncertuje w kraju i za granicą, można go też usłyszeć we Wrocławiu. Ba, będzie można go nawet usłyszeć dziś we Wrocławiu.

Swoją działalnością artystyczną i pedagogiczną wzmacnia znaczenie Wrocławia jako ośrodka życia muzycznego i promuje polską kulturę muzyczną. Jego osiągnięcia zostały docenione licznymi wyróżnieniami,

między nimi w 2021 roku Nagrodą Młody Promotor Polski i Wrocławską Nagrodą Artystyczną.

Zapraszam Pana Piotra Alexewicza. Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

Nagrodę Prezydenta Wrocławia otrzymuje także **Pani Cecylia Biegańska** – działaczka społeczna, wieloletni pracownik Politechniki Wrocławskiej, od lat 80. ubiegłego wieku związana z NSZZ „Solidarność”, zaangażowana w działalność środowisk akademickich i opozycyjnych we Wrocławiu. Współzałożycielka Wrocławskiej Międzyuczelnianej Fundacji „Pro Homine” na rzecz Emerytów i Osób Niepełnosprawnych.

W 1980 roku włączyła się w działalność NSZZ „Solidarność”, współtworząc struktury związkowe na Politechnice Wrocławskiej.

W czasie stanu wojennego angażowała się w pomoc na rzecz osób represjonowanych oraz ich rodzin, a także w wydawanie i kolportaż podziemnych wydawnictw opozycyjnych. Od połowy lat 80. XX wieku była związana z Duszpasterstwem Ludzi Pracy przy parafii pw. św. Klemensa Dworzaka we Wrocławiu.

Po przejściu na emeryturę podjęła działalność na rzecz akademickich środowisk seniorów. Za działalność społeczną została uhonorowana Medalem „Merito de Wratislavia – Zasłużony dla Wrocławia”, przyznany w 2018 roku.

Zapraszam Panią Cecylię Biegańską, a Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

A teraz nagroda, która niejako dowodzi tego, o czym mówił Pan Prezydent w swoim przemówieniu, czyli że Wrocławiem czy współzrządzeniem Wrocławiem zajmują się mieszkańcy miasta i to im bardzo często zawdzięczamy różnego rodzaju inicjatywy, ponieważ kolejną Nagrodę Prezydenta otrzymują **Pan Piotr Falkowski i Pan Marcin Ogrodnik**. To są aktywiści miejscy, inicjatorzy działań społecznych związanych z południowymi osiedlami Wrocławia. Od wielu lat angażują się w ochronę

terenów zielonych, procesy planowania przestrzeni publicznej oraz aktywizację i integrację lokalnych społeczności.

Współpracują z przedstawicielami wielu osiedli oraz instytucjami miejskimi, dążąc do zachowania i rozwoju terenów zielonych w południowej części miasta.

Jednym z ich najważniejszych osiągnięć było doprowadzenie w tym roku do nieodpłatnego przekazania gminie Wrocław przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa rozległego, bo ponad 65 hektarów, terenu rolniczego między Wojszycami a Jagodnem, o czym zresztą Pan Prezydent wspominał. Grunt jest przeznaczony na utworzenie tzw. Zielonego Klina Południa Wrocławia.

Działalność Piotra Falkowskiego i Marcina Ogrodnika obejmuje wieloletnie inicjatywy na rzecz ochrony terenów o znaczeniu przyrodniczym i społecznym, a także aktywność związaną z rozwojem partycypacji obywatelskiej i planowaniem przestrzeni miejskiej na południu Wrocławia. Zapraszam Pana Piotra Falkowskiego i Pana Marcina Ogrodnika. Panie Prezydencie, bardzo proszę o wręczenie nagrody.

Już była jedna muzyczna nagroda, będzie kolejna. Nagrodę Prezydenta Wrocławia otrzymuje **Natalia Grosiak** – wokalistka, autorka tekstów i kompozytorka, współtwórczyni i liderka zespołu Mikromusic. Od ponad dwóch dekad związana z polską sceną muzyki alternatywnej i artpopowej. Natalia Grosiak wraz z zespołem Mikromusic w 2020 roku otrzymała swoją pierwszą złotą płytę oraz nagrodę Fryderyka w kategorii Album Roku – Muzyka Poetycka za *Mikromusic: z Dolnej Półki*.

Równolegle do działalności w Mikromusic artystka realizowała także inne projekty. W latach 2005–2014 współtworzyła zespół Digit All Love, w 2006 roku realizowała projekt Herbatta. Jest także twórczynią projektu DOM – autorskiej przestrzeni muzycznej realizowanej poza działalnością zespołową.

W ostatnich latach artystka angażuje się w projekty łączące muzykę z tematami społecznymi i środowiskowymi. Jej utwory *Jesteś piękny*

oraz *Jestem rzeką* powstały w ramach inicjatyw poświęconych ochronie Odry i były częścią kampanii społecznych wykorzystujących muzykę jako formę wypowiedzi publicznej.

Zapraszam Panią Natalię Grosiak. Panie Prezydencie, proszę o wręczenie nagrody.

To będzie naprawdę wysoka nagroda. Przed nami wręczenie kolejnej nagrody. Nagrodę Prezydenta otrzymuje **Pan Mieczysław Łopatka** – jeden z najwybitniejszych polskich koszykarzy i trenerów, wieloletni reprezentant kraju i legenda WKS Śląsk Wrocław. Czterokrotny olimpijczyk, medalista mistrzostw Europy, jeden z najsukuteczniejszych zawodników w historii reprezentacji Polski w koszykówce. Od 2010 roku prezes Regionalnej Rady Olimpijskiej.

W 1965 roku wraz z zespołem zdobył pierwsze w dziejach WKS Śląsk Wrocław mistrzostwo Polski. Z tym klubem wywalczył także srebrne oraz brązowe medale mistrzostw Polski, a w 1972 roku zdobył Puchar Polski. Równolegle odnosił sukcesy na arenie międzynarodowej.

W 1963 roku zdobył srebrny medal mistrzostw Europy we Wrocławiu, natomiast w 1965 i 1967 medale brązowe.

W 1972 roku wyjechał do Francji, gdzie spędził kolejne cztery lata jako zawodnik i trener.

Po zakończeniu kariery zawodniczej w 1976 roku wrócił do Wrocławia i został trenerem WKS Śląsk Wrocław.

W uznaniu zasług i za wybitny wkład w rozwój koszykówki został w 2020 roku wprowadzony do Galerii Sław FIBA, czyli FIBA Hall of Fame. Zapraszam Pana Mieczysława Łopatkę, a Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

Drodzy Państwo! Kolejną nagrodę otrzymuje **Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt EKOSTRAŻ** – organizacja społeczna działająca na rzecz zwierząt domowych, dzikich i wolno żyjących na terenie Wrocławia

i Dolnego Śląska. Prowadzi azyl dla zwierząt domowych odebranych interwencyjnie oraz Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt.

Stowarzyszenie działa nieprzerwanie od 2010 roku i ma status organizacji pożytku publicznego. EKOSTRAŻ podejmuje interwencje zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt, współpracuje z organami ścigania oraz występuje jako oskarżyciel posiłkowy w sprawach dotyczących znęcania się nad zwierzętami. Jednym z kluczowych obszarów pracy Stowarzyszenia jest przeciwdziałanie przemocy wobec zwierząt.

EKOSTRAŻ prowadzi liczne działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych.

Stowarzyszenie realizuje ponadto kampanie społeczne promujące humanitarne traktowanie zwierząt i ograniczenie negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko.

Zapraszam Panią Katarzynę Szakowską – prezesa Stowarzyszenia Ochrony Zwierząt EKOSTRAŻ. Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

Pan Prezydent w swoim przemówieniu wspominał o staraniach Wrocławia w sprawie Europejskiej Agencji Kosmicznej, właściwie ośrodka jednego z Europejskiej Agencji Kosmicznej, który być może – znaczy na pewno powstanie gdzieś w Polsce – być może, i trzymamy kciuki, by był to Wrocław. A dlaczego? A no między innymi dlatego, że są tutaj takie firmy jak ta, o której zaraz opowiem.

Kolejną Nagrodę Prezydenta otrzymuje **Scanway S.A.** – wrocławska spółka technologiczna specjalizująca się w opracowywaniu i produkcji zaawansowanych systemów optycznych oraz rozwiązań do analizy danych obrazowych wykorzystywanych w sektorze kosmicznym i w przemyśle. Dostawca instrumentów optycznych dla międzynarodowych misji satelitarnych i orbitalnych.

Założona w 2016 roku, dziesięć lat temu, ledwo dziesięć lat temu, we Wrocławiu firma w ciągu dekady przekształciła się z akademickiego start-upu w dostawcę technologii dla Międzynarodowej Stacji Kosmicznej.

Rozwiązania spółki zostały zastosowane między innymi w 2024 roku podczas inauguracyjnego lotu rakiety Ariane 6.

Spółka uczestniczy także w projekcie konstelacji satelitów obserwacyjnych PIAST(Polish ImAging SaTellites).

W 2024 roku spółka podpisała kontrakt z amerykańską firmą Intuitive Machines na opracowanie teleskopu dla programu Lunar Data Network, współfinansowanego przez NASA. Instrument ten będzie wykorzystywany na orbicie Księżyca do mapowania jego powierzchni i analizy składu mineralnego. Równolegle Scanway realizuje zamówienia dla partnerów europejskich, w tym projekty instrumentów i systemów przetwarzania danych dla Europejskiej Agencji Kosmicznej.

Zapraszam Pana Jędrzeja Kowalskiego – prezesa Scanway S.A. Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

Ten rok we Wrocławiu jest Rokiem Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, ale nie tylko rok świętujemy, świętujemy także kolejną Nagrodę Prezydenta, właśnie dla **Zakładu Narodowego im. Ossolińskich**. Jedna z najważniejszych i najdłużej działających polskich instytucji kultury.

Od ponad 200 lat gromadzi, opracowuje i udostępnia zbiory kluczowe dla polskiej i europejskiej humanistyki, prowadząc działalność biblioteczną, muzealną, wydawniczą i naukową, a także rozwijając nowoczesne formy popularyzacji dziedzictwa narodowego.

Ossolineum powstało, kiedy Polski nie było na mapie Europy. Działo nieprzerwanie pod zaborami i w czasie I wojny światowej, tworząc jedno z największych polskich bibliotek oraz kolekcji sztuki i pamiątek historycznych.

Po wybuchu II wojny światowej władze sowieckie zlikwidowały wchodzące w skład zakładu Wydawnictwo Ossolineum i Muzeum Książąt Lubomirskich. Po zakończeniu wojny i zmianie granic państwa Ossolineum zostało odtworzone tu, we Wrocławiu.

W 1953 roku zakład włączono w struktury Polskiej Akademii Nauk.

W 1995 roku Sejm uchwalił ustawę restytuującą Zakład Narodowy im. Ossolińskich jako fundację.

W 2003 roku w jego strukturze reaktywowano Muzeum Książąt Lubomirskich.

Ossolineum od 80 lat kształtuje tożsamość kulturową Wrocławia.

Współcześnie skupia w swoich strukturach Narodową Bibliotekę Ossolineum, Muzeum Książąt Lubomirskich, Wydawnictwo Ossolineum oraz Muzeum Pana Tadeusza.

Zapraszam Łukasza Kamińskiego, dyrektora Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, a Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

I na koniec Medal „Merito de Wratislavia – Zasłużony dla Wrocławia”.

Ten medal otrzymuje **Pani Michalina Witczak** – liderka Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarządu Okręgowego, z zaangażowaniem reprezentująca zróżnicowane środowisko senioralne oraz wspierająca działalność dwudziestu oddziałów na Dolnym Śląsku, w tym czterech we Wrocławiu.

Emerytowana nauczycielka języka polskiego, wielokrotnie doceniana za pracę z młodzieżą. Przez całe życie łączy profesjonalizm z humanizmem i odpowiedzialnością społeczną.

Dziś swoją wiedzę i energię poświęca poprawie jakości życia osób starszych. Z empatią diagnozuje ich potrzeby, szuka skutecznych rozwiązań i wzmacnia poczucie godności, sprawczości i przynależności. Dzięki Jej działalności seniorzy znajdują przestrzeń do aktywności, integracji i budowania relacji.

Pani Michalina Witczak od lat rozwija także współpracę pomiędzy organizacjami, instytucjami i środowiskami nieformalnymi, integrując je wokół idei miasta przyjaznego seniorom i dialogu międzypokoleniowego. Zapraszam Panią Michalinę Witczak, a Pana Prezydenta proszę o wręczenie medalu.

Laureatka Medalu „Merito de Wratislavia – Zasłużony

dla Wrocławia” Michalina Witczak: Pani Przewodnicząca, Szanowna Rado, Panie Prezydencie, zacni goście! Chciałabym powiedzieć tak: Wrocław jest być może jednym z nielicznych dużych miast, w którym słowu *uważność* nadano właściwy sens i znaczenie. To właśnie Pan Prezydent i Rada Miasta nadali treść ważną. Uważność to znaczy nadanie znaczenia, uznanie za ważnym. Uznano nas, seniorów, za tę część wspólnoty wrocławskiej, której należy się uważność, nadanie znaczenia. I dlatego też, Pani Przewodnicząca, pięknie za to Radzie i Panu Prezydentowi i Jego współpracownikom dziękuję. Powiem tak, jest tu miejsce szczególne, jeśli chodzi o wystrój, ale także i muzykę. No to może wobec powyższego Państwo pozwolicie, że wyręcę się w tym podziękowaniu słowami poety, polskiego poety Leopolda Staffa, który mówił tak: *Wieczór przyjsć musi, duszo moja – to daremne/Patrzysz na mnie z niewiarą w uśmiechu?/Jeno trzeba, by złoty był./Lecz na to trzeba żyć słonecznie, bez grzechu/Przeciw własnemu pięknu, które śni we mnie* [red. – wiersz *Początek bajki*]. Pani Przewodnicząca, za to złoto i za to właśnie, za tę słoneczność dla seniorów pięknie dziękuję. Przy okazji także wszystkim agendom Pana Prezydenta, które dbają o tę słoneczność naszą. Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego właśnie dodaje nam barwy i uśmiechu. Pięknie dziękuję.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, na tym wyczerpaliśmy punkty związane z przyznawaniem nagród. Nasza sesja dobiega końca. Jeszcze raz serdecznie gratuluję wszystkim nagrodzonym. Wszystkim Państwu dziękuję za obecność na dzisiejszej uroczystości. Dziękuję także wszystkim osobom, które pracowały przy organizacji dzisiejszej sesji. Dziękuję Panu Profesorowi Przemysławowi Tyszkiewiczowi za wspaniałe dyplomy. Dziękuję raz jeszcze wszystkim pracownikom Biura Rady

Miejskiej Wrocławia, Biura Prezydenta. Bez nich to by się nie udało.
Zatem, Szanowni Państwo, zamykam sesję uroczystą Rady Miejskiej
Wrocławia.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej Wrocławia

Agnieszka Rybczak

Protokół sporządziła:

Agnieszka Rabiega